

in neobčutljiva proti vremenskim uimam. Živino ravná Rumunec grdo in večkrat neusmiljeno. Juncev imajo veliko, katere upregajo za delo, kakor tudi krave.

Krave malokaterokrat molzejo in teleta ostanejo pri svojih materah včasih tako dolgo, da so velika kakor njihove mamice. Hlevov ne pozná goveja živina v Rumuniji; ona ostane pozimi in poleti pod milim ali nemilim nebom. Goveda se pasejo, dokler sneg ne pade; kedar pa pade sneg, jih ženó k senenim stogom, kjer jim senó pokladajo na sneg. Telet navadno ne koljejo; če v gostilnici hočeš jesti telečje pečenke, dobiš kos mesa stare krave ali starega junca. Doraščen Rumunski vol ima k večjemu 2 do 3 cente klavne teže in veljá 30 do 50 frankov. Mlada goveda so po 20 do 30 frankov.

Mleko, ki se v mestih po deželi pije, je samo ovčje mleko, ki ga pastirji, tukaj „čubani“ imenovani, nakupujejo in prodajajo. Zjutraj zgodaj letajo ti umazani ljudje v kosmatih kožuhih po ulicah in kričijo „lapte“, „lapte“ (mleko), katero v nečednih golidah prodajajo 1 oko (avstrijski bokal) po 15 „banov“, to je, 6 krajcarjev. Če se „čubanu“ ne poljubi v mesto priti, ne pije nihče mlečne kave.

Bivolov je v Rumuniji veliko. To so ti velikani jako močni, vendar so zeló občutljivi proti vročini in mrazu; poleti bi ta živina najraje ležala v mlaki, v katero se tako globoko zakoplje, da le glava vun moli; pozimi jih v doljnih krajih pospravijo v „bordejih“, ki so hiše Rumuncev. Ti „bordeji“, z zemljo ometani, tičijo večidel v zemlji, tukaj gostujeta gospodar in bivol čez zimo. Zanimivo je, če človek potuje po Rumunskih vaséh, ki so večidel velike, videti tukaj skoro samo le strehe v zemljo vdelenih „bordejev“. Edina cerkev v vasi stoji na prostem, na kateri vidiš svetnikov namalanih v raznoterih barvah. Bivole večidel za delo vpregajo; mesa njihovega Rumunec ne jé, če ni hudo lačen; bivol je krotka žival in potrpežljiva; videl sem enkrat 10letno deklico, ki je starega bivola za rogove zgrabila, se čez-nje na hrbet mu vrgla in ondi podolgoma obležala, potrpežljivi bivol se je s tem bremenom mirno dalje pasel.

Rumunski konj je majhen in trpežen; posebno dobri tovorni konji se nahajajo v transilvanskih planinah, ki so že meni samemu dobro služili na potovanji čez strme hribe in dereče vodé. Rumunec in Rumunka znata izvrstno jezdariti, ženska sedi tako trdno in pogumno na konji in ga jaha tako hitro kakor možki. Spredaj in zadej ima jezdec privezane 4 žakličke, v katerih ima pospravljeno vso svojo robo. Dala bi se pa v Rumuniji konjereja ravno tako kakor govedoreja na višo stopinjo povzdigniti.

(Konec prihodnjič.)

Gospodarske novice.

Deželna kmetijska šola v Gorici.

Vsled sklepa letošnjega deželnega zbora ima biti slovenski odred deželne kmetijske šole popolnoma samostalen, neodvisen od italijanskega ravnatelja, ima svojega vodjo, učitelje in vrtnarja, svojo kmetijo.

Deželni odbor je v odborovi seji 11. t. m. sklenil izročiti vodstvo slovenskega odseka kmetijske šole in kmetije gospodu prof. Povše-tu, ki te dni prevzame vsled tega vodstvo slovenske kmetijske šole. Ob enem je deželni odbor odločil slovenskemu odredu: posestvo deželi od c. k. kmetijskega društva pripuščeno in en del polja na posestvu „pod Turnom“ ležeče ob cesti proti sv. Petru, kakor mu bo odmeril tudi polovico travnikov pod Kostanjevico in ob Vipavi pri Pečeh in polovico gozda v Starigori.

Da ta sklep vis. deželnega zbora vsakateroga rodoljuba razveseliti more, je pač jasno, zato tudi mi ne bomo o tem za slovensko kmetijstvo velevažnem sklepu družega rekli, kakor: Bog daj srečo in srečen uspeh pa pogum ter neutrudljivo marljivo delovanje slovenskemu odredu, da se vresniči vendar enkrat občna želja, to je, da bo slovenska kmetija kmetovalcem zgled in središče, iz katerega bodo lahko dobivali slovenski gospodarji žlahna drevesica, trte, razna semena i. d. *)

Tržno poročilo iz Trsta 10. oktobra 1878.

Cena kavi je že mnogo časa skoro brez spremembe, pa utegne prej poskočiti, nego pa pasti, posebno, če bode postala z novim letom colnina viša.

Cena olju skoro brez spremembe, kupčija mlačna, posebno v finih sortah; ker je pa letina bila prav dobra, smemo nadjati se nižih, nego viših cen. Jedilno olje 50 do 56 gold., namizno St. Angelo 70 do 78 gold.; Aix 82 gold., navadno 45, laneno 45 gold.

Sadje. Vkljub nizkim cenam je še zmirom malo kupčije; nekoliko poskočile so fige v vencih in sodih; rožiči pa so postali silno dragi in novo blago je skoro slabše nego staro.

Riž (rajž) je še zmirom brez spremembe. Italijanski veljá 19.50 do 23.50 gold., Saugoon I. 17.50, II. 16.50 gold.

Mast in špeh. Zarad pomanjkanja blagá se je podražila nekoliko mast: lepega, debelega špeha primanjkuje. Špeh v zabojih veljá od 44 do 55 gold. po debelosti.

Petrolej ni bil skoro še nikoli tako po ceni kakor je zdaj; visokih cen pač ne utegnemo imeti letos; danes veljá potrolej v sodih 13 gold. 50 kr.

Domači pridejki. Fižola se ponuja od vseh strani in nekatere sorte skoro ceneje tukaj prodajajo, kakor na Notranjskem. Rudeči fižol veljá 10 gld. Suhe slive navadne v sodih 9 do 9 gold. 50 kr. Brdske olupljene 28 do 30 gold.

Šolske stvari.

Učiteljski zbori v Ljubljani.

Dne 26. septembra t. l. so imela v Ljubljani društva: „Vdovsko učiteljsko društvo“, „slovensko učiteljsko društvo“ in pa „Narodna šola“ svoje glavne letne zборе. Naj tudi „Novice“ kaj malega o tem spregovorijo.

Lepa starodavna navada našega slovenskega naroda je, da on vsako bolj važno zadevo in opravilo prične z daritvijo sv. maše. Tudi zborovanjski dan bilo je tako. Ob 8. uri zjutraj maševali so v Št. Jakobski cerkvi prečast. gosp. prošt dr. Anton Jarc. Vkljub silnega deževnega naliva sešlo se je bilo vendar precejšnje število učiteljev k službi Božji, učiteljev-poštenjakov, o katerih slovenski narod s ponosom reči zamore: „naši so!“

Ob 9. uri pričelo se je zborovanje v prostorijah „katoškega društva“. Prvo vršilo je svoj posel „Vdovsko učiteljsko društvo“. Prvosednik gosp. prošt dr. Jarc pozdravil je navzoče s prijaznim ogovorom, ter izrekel svoje veselje o tem, da se je sešlo tako nepričakovano obilno število učiteljev. Na kratko razložil je ugodni stan družbenega premoženja, razdelil med ude natisnjen račun od 31. avgusta 1877. do 1. septembra 1878., ter djal, da bo društveni tajnik in blagajnik, cenjeni in

*) Tako piše „Soča“ tudi nam prav iz srca, ki se radujemo, da velecenjeni gosp. prof. Povše dobi samostalen delokrog.